

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 pengő
Fél „ 4 „
Negyed „ 2 „
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő:

Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos:

HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Derecsér. Klapka-utca 16.

TELEFON 23.

Ide intézendők a lapot érdeklő minden-
nemű közlemények

Politikai Divatok

cimmel festi a nagy író-fejedelem, Jókai egyik regényében azokat a politikai állapotokat, melyeket az 1848 körüli időkből átélte és jórésztben átcsinált, vagy magyarul mondva megírt, csinált és szenvedett. Könnnyű volt neki írni, mert nemcsak viselte a politikai furcsaságok ruha és egyéb divatjait, hanem dolgozott is azokban a hol nyílt, hol titkos műhelyekben, ahol ezek készültek.

Az olvasó, hallgató, nemsokára látó vagy látni szerető közönség nagyon is kíváncsi a politikai divatok szüleményeire, sőt születésének körülményeire és azt követeli az újságíróktól, vagy újságközlőtől, hogy mindezt megtudja és tovább adja.

Szegény kis szürke, vidéki újságíró bizony messze esik a „műhelyektől“ s így legtöbbször csak a nagy lapok nyomán botorkázik, vagy „kitalál“, vagy a nagy távolságokból következtet és tud valami újat mondani.

Még a falusi, járási, vármegyei politikának műhelyeitől is ki van többnyire zárva, mert az eszmék kifőzése többnyire a kevés, kiváltságos szakács boszorkány-konyháján történik.

A „diplomácia“, az ország külpolitikai divatának irányítója, a multban különösen féltékenyen vigyázott a maga tolvajnyelven megbeszélte és kieszelt terveire s most mikor ezek az iszonyuan tökéletesen mesterművek kipattantak, szörnyűködik a nép az intézők és szerzők megdöbbentő rövidlátása és vaksága felett.

A kis és nagy politikában sajnos, ma is főmozgató erők az intrikák, cselszövények, szembekötősi játszmák, titkos sugdolóások. Ugy hogy senki sem hisz annak az igazságnak, amely írva, nyomtatva vagy ordítva van, hanem az az elhitt valóság, amit a komám a városi, pesti komájától, a pesti koma pedig valami nagy személyiségtől, pláne valami külföldre csodálkozni járó nagyképu szereplésre történő „egyniségétől“ titoktartás terhével meghallott.

Való, hogy az újságíró is felületes, mert a gyorsan rohanó életet kell követnie s így nem sok ideje van a szavak keresgetésére. De ha a történő eseményeket csak megközelítő általánosságban is a valóságban adja, azokhoz helyes következtetéseket fűz, ak-

kor módot ad az olvasónak is arra, hogy az a maga részéről is kellő kritikát gyakorolva helyes véleményre juthasson.

A külső és belső politikában is veszedelmes jelenségek divatképei bontakoznak ki.

A jóvátételi harácsokon való osztozás közben angolok és franciák kapnak hajba, amit a csontokra leső kisántant, de a főprédát, vagyis az összes osztozókat karmai közt tartó Amerika is csendes kárörömmel szemlél. Messze keleten, az orosz—kinai határon már háború, vagy háborusdi-

folyik, körülöttünk a kisántant csörgeti féltében fegyvereit, az Adriánál olasz és szerb néz egymással farkasszemet.

Itt benn házi politikusaink köszörülük nyelvüket a harcra: világszerte nyugtalanság bántja az emberek lelkét.

A béke tépett tollu galambjának fehér divatja pedig veszélyesen kezd a háború véres színébe átváltozni.

Kormányosok és kormányzottak, ne vegyétek fel ezt a divatot, mert ezután csak a pusztulás, a halál fekete divatja következhetik! S.

Az Anschluss és a revízió.

Írta: dr. SCHANDL KÁROLY ny. államtitkár, orsz. gyűl. képviselő.

Nem tudom, melyik nap ismétli meg Benes csehi külügyminiszter eszmefuttatását, hogy Közép-Európa gazdasági talpraállítására, a dunai államok gazdasági szövetségére van szükség, de az kétségtelen, hogy Loucheur francia miniszternek és Benes cseh miniszternek is tisztában kell lennie azzal, hogy mielőtt az európai államok, vagy akár a dunai államok, ilyen gazdasági szövetezés megalkotására leülnek, olyan atmoszférát kell teremteni az európai államok között, amely a teljes kibékülést jelenti. Ez a teljes lelki kibékülés pedig nem jöhet létre másként, mint a versaillesi és a trianoni szerződés revíziójával.

Mussolini, Olaszország miniszterelnöke volt az első felelős államférfiu, aki parlamentjében nyíltan állást foglalt a trianoni szerződés sérthetlenségével szemben. És ha Magyarországon akadtak is olyanok, akik, világnézeti szempontból, tartózkodók voltak vele szemben, abban a pillanatban, amikor az olasz nemzet vezére nyíltan odaáll a trianoni szerződés revíziója mellé, minden magyar embernek csak szeretettel, hálával és tisztelettel kell róla megemlékeznie.

A közhit szerint a francia hivatalos álláspont a legfőbb akadálya a revízió napirendre tűzésének. Nagy hiba volna azonban azt hinni, hogy a francia politikások között nincsenek barátaink, akik szívesen látják Trianoni revízióját. Berger abbé például, a francia parlament legkiválóbb papszónoka, a mult évben Bordeauxban a magyar követ jelenlétében ezrek részvételével rendezett tüntetést Magyarország mellett.

Ausztria és Németország Anschluss kérdéséről volt alkalman francia politikussal beszélni és ezek beismerték azt, hogy abban a pillanatban, amikor Anschlusról van szó, nem lehet francia érdek elzárkózni a versaillesi, trianoni és saint-germaini szerződések revíziója elől. Ha a franciáknak sikerül a trianoni szerződés revízióját kitolni addig, amíg az Anschluss bekövetkezik, akkor kétségtelen, hogy Németország a lekapcsolt nyugatmagyarországi községek közeggel nagyobb lesz,

mintha a trianoni revízió előbb következik be. Már pedig maguk a tárgyilagoss franciák is elismerik, hogy az Anschluss előbb, vagy utóbb, feltétlenül bekövetkezik. Mármost, ha Franciaország egyelőre — tegyük fel, hogy pár évig, vagy évtizedig — a maga államszövetségeseivel meg is akadályoztatja az Anschlusst, az végtére mégis be fog következni és nem lehet francia érdek az, hogy a német birodalom még kétszáz községgel növekedjék éppen Magyarország rovására.

A francia külügyminisztérium felhivatalos lapja annakidején, mikor Bethlen István miniszterelnök a soproni beszédét mondta és a mikor Leöwe, német birodalmi elnök Bécs uccáin nyíltan hirdette, hogy Nyugat-Magyarországhoz a nagy németeknek, a német birodalomnak van jussa, azt írta, hogy Bethlen István nem is mondhatott mást soproni beszédében, mint amit mondott: amilyen jögon Leöwe beszélt arról, hogy Nyugat-Magyarország a németeket illeti, épp oly jögon beszél — mondja a francia felhivatalos — Bethlen István miniszterelnök arról, hogy a trianoni szerződést Nyugat-Magyarország miatt revízió alá kell venni. A francia felhivatalos sajtó elismeri, hogy Bethlen István politikája mentette meg Magyarországot, törte meg az elszigeteltséget, amelyből sikerült Magyarországnak kijönnie és a Bethlen-kormány tette lehetővé, az olasz barátság révén, hogy ma már Magyarország is helyet talál abban a körben, amely befolyást gyakorol Közép-Európa sorsára. Megnyugvással magyarázza időnkint a francia felhivatalos az olasz-magyar barátság megnyilvánulásait és olyan akciót talál csak veszedelmesnek, amely kerülő uton iparkodik a békeszerződések területi rendelkezéseit megváltoztatni. Nyolc év óta sokat változott a francia sajtó, speciálisan, a francia felhivatalos sajtó hangja is. A revízió, kétségtelenül közeledik ahhoz az időponthoz, amidőn már nem kerülő uton, de a népszövetségi statutumok alapján tüzhetjük a kérdést napirendre. De viszont az itt vázolt körülmények minden komoly magyar embert arra intenek, hogy bizzuk Bethlen István kormányát annak az időpontnak megválasztását, amikor a kudarc kizárásával lehet ezt a kérdést a Népszövetség asztalára vinni.

Uszodat Devecserben!

A Devecseri Ujság hasábjal már sokszor sürgették egy uszoda létesítését. Most én egy más indítvánnyal óhajtok a nyilvánosság elé lépni.

A Devecseri Levente sportpálya mögött egy tó fekszik, az úgynevezett Bóhm-tó. Milyen nagyszerű uszodát lehetne itt létesíteni! 20 láb széles, 70 láb hosszú ez a tó, bizony versenyekre is nagyon alkalmas. És meghozza közel a városhoz; egypár lépésre a sportpálya, amely rövid időn belül megepül. Közel a nyári szórakozóhely is, a Lövölde. Lehetne-e másol alkalmasabb uszodát elképzelni? Szerintem nem, mert ez fekszik legközelebb a városhoz és itt aránylag kevés költséggel sikerülne bárkinak a vállalkozás. Csak egy kis akarat kell hozzá! Számításunk szerint 4000 pengő volna az összeg, amely uszodát adna Devecsernek.

De kerdem, akad-e ember Devecserben, aki bele merne vágni ebbe a jó üzletbe? Mert biztos, hogy jó üzlet lenne!

Hat alakítsunk egy részvénytársaságot! Mondjuk egy pénzcsoport részvényes lenne 50% erejű, a Levente Egyesület 10%, a devecseri pénzintézetek 30% erejű, míg a fenmaradó 10% tartsa 10 pengő részvényenként gazdara talama a község lakosai között.

Ha a részvénytársaság összehozása sikerül, egy lépéssel előbbre jutottunk. Van már uszodánk, nem kell 5-6 kilométert gyalogolnunk, hogy valamire való vízben megfürd-hessünk. Azután idegőrforgalmat is jelentene, meri valószínű, hogy vidékiek is felkeresnek a fürdőt. Hány szülő örléne, ha gyermekét tiszta vízben, ki a szabadban lubickolnia látna és nem kellene felni, nem lesz-e valami baj. És az egész nap fölgáman elfáradt emberi testnek nem volna-e áldás, ha egy kényelmes, tiszta helyen és vízben lefrissíthetné magát? Mert bizony a vásárhelyi strandot nem élvezheti mindenki, legfeljebb a hölgyek, akiknek jó szórakozást nyújt a vásárhelyi strand, meg azután az ő lábuk még bírja a gyalogolást. De gondoljunk azokra is, akik telen bírják a járást, de nincs idejük, hogy a vásárhelyi strandhoz érjenek.

Ilyenek, jó egyenhangyan a kolonári strandon akarják potolni a vásárhelyi strandot és jaj Istenem, itt vigyázni kell, nehogy valami másban fürdődjön meg az ember. Hát a jó öregnek nem szivesen strandolnának-e, mit gondolsz felebarátom? Dehogynem, csak legyen uszoda, strandolnak ők is a fiatalokkal! Mert áldás a víz mindenkire, akár fiatal, akár öreg.

Télen meg kitűnő korcsolyapálya lenne! Mégegyszer mondom, egy részvénytársaság 4000 pengővel nyelbélthetné az uszodát. Amint már az elején említettem, egy pénzcsoport hajlandó volna 2000 pengővel a részvénytársaságba belépni. Most már csak a másik 2000 pengőről van szó. A Devecseri Levente Egyesület is 400 pengővel, mely versenyeiket rendezhetné itt, a devecseri pénzintézetek, már a közre való tekintettel is, biztosan a részvénytársaság tagjai sorába lépének 1200 pengővel, míg 400 pengőnek az 5000 lakosú községben 10 pengős részvénytől biztosan lenne gazdája.

És lenne uszodája Devecsernek!

(kg.)

Az uriközönség figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. é. uriközönséget, hogy az őszi és téli idényre szóló finom bel- és külföldi

szövetmintáim

megérkeztek, melyekből jutányos áron készítek őszi és téli ruhákat, felöltőket, téli kabátokat.

A rendelt ruhák gyors és pontos elkészítéséért, valamint kifogástalan állásáért kezeskedem.

Hívásra mintáimat készséggel bemutatom

Márkus József

uriszabó
DEVECSER, Újtelep

H I R E K

Mese egy kis árvalányról...

Árva Magyarorazág véreborult testén
— Alkonyat boruján, gyászfekete estén —
Halál madarai, dögkereső varjak,
Rongyos, kóbor kutyák mely sebeket martak...
Tót, cseh, oláh, vadrác, bitang osztrák, zsebrák,
Szegény, édes hazám, mind-mind fogat fent ródi
Ránk szabadították a vérivő Sántát
S a gyilkos rabláshoz őrtállott az ántánt!

Alkenyéren egy kis vasuti órházban
Zokog, sir valaki bús, fekete gyászban.
Egy székegy angyara rászállt az özevgyesség,
Férjét, meri magyar volt, mocok agyonverték.
Özevgyesége kinjárt nem sokáig bírta,
Husvét vasárnapján letették a sirba...
Husvét másodnapján a pusztá órházban
Sirdogál egy kis lány sötét árvaságban...

Idegen mőc-oláh lett apja utóda,
Moslékon tartotta, bezárta egy ólba.
És ha zokogni mert, vagy titkon sirt éjjel,
Verte kegyetlenül a vizes kötéllal...
— Megszakadt a szíve, hideg lett a teste
S a vad, barom oláh a sirre fektette.
Keresztül gázolt a dörgő vonat rajta
S összetörte-zúzta száz véres cafatra...

A magyar határnál bús magyarok nézik...
Halál vonatjának kereké mint vérzik!
Megértik a rétfélt... csendes ima rebben...
Átok szava zúg fel vésznel vészesebben:
Gyáva gyim-gyom népesség, népek rongya, alja
Harag mennydörgését sápadozva hallja,
Felharsog az átok a villamos égre,
Nem maradunk adós: megfizetünk érte!

Somogyi Károly

— Személyi hír. Kerületünk illusztris képviselője dr. *Sohandl* Károly szombat este kerületébe érkezik s mint értesülünk, a túskevári körjegyzőséget fogja meglátogatni.

— Áthelyezés — kinevezés. A m. kir. pénzügyminisztérium *Mihalovics* József iteni állampénztári tanácsost saját kérelmére a jászapáti adóhivatalhoz áthelyezte, míg vitéz *Szesti* Ferenc zalaegerszegi pénzügyi kezelőt és *Muranosán* László tapolcai díjnokot a devecseri adóhivatalhoz m. kir. állampénztári tisztékké kinevezte.

— Szent István ünnepe Ajkán. A Szent István ünnep különösen ez idén fényes ünnepély keretében tartott meg Ajkasingervölgyön. Reggel 9 órai kezdettel a r. kath. hívők részére *Kakas* Aladár ajkai r. k. lelkész tartotta a misét az irda előtti téren készített kápolnában az ajkasingervölgyi zenekar közreműködésével, az evang. és reform. hívők részére pedig *Novák* Rezső evang. lelkész tartott istentiszteletet a Kaszinó egyik helyiségében készített kápolnában. *Novák* Rezső hazafias, gyönyörű beszédet tartott. Fél 12 órákor az ajkasingervölgyi leventegyakorló téren házi leventeverseny volt, amely alkalommal *Arnold* vezérigazgató neje öngyúsága a vezérigazgató által ajándékozott 24 tárgyat — több értékes tárgy is, volt — osztotta ki a nyertes, illetve győztes leventéknek. *Arnold* vezérigazgató lelkes beszédet tartott a leventéknek, amelyben hazaszeretetre és önzetlen, céltudatos munkálkodásra szólította fel a őket. Megelégedését fejezte ki a mostani teljesítmény fölött. Eguttal köszönetet mondott *Nyeki* József leventeoktatóknak, aki a verseny érdekében fáradozott és aki szakképzettségével és odaadással teljesítette kötelességét. Délután 4 órákor tánc volt, amelyen *Arnold* vezérigazgató és neje is résztvettek. Este 8 órákor a Kaszinó helyiségében színelőadás volt a csingeri ótáralap javára. Minden jól sikerült. *Arnold* vezérigazgató azonkívül ez alkalommal 22 bányamunkás özevgyét pénzesélyben részesítette.

— Mindennapos székszorulás, végbélhurut, felfuvódás, oldalifájás, lélegzési zavar, szivdobogás, fejfájás, fuldugás, szédülés és lehangeltség esetében a természetes *Ferenc József* keserűviz a bélműködést rendbehozza, megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől s megőrzi az idegek épségét és a szellemi frissességét. Nagynevű angol orvosok a *Ferenc József* vizet galandféregkuráknál is fényes eredménnyel alkalmazzák. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Dr. Jókay-Ihász Miklós orsz. képviselő beszámolója. Dr. *Jókay-Ihász* Miklós, a nagyvázasonyi választókerület orsz. képviselője f. hó 11-én Bándon, Herenden, 18-án pedig Hárságy, Kőrsgyőr, Márkó községeket kereste fel és mindenütt a választópolgárok nagy tömegei üdvözölték és szeretettel, ragaszkodásukról biztosították azt a közéleti férfit, aki időt, fáradságot nem kímélve keresi fel választókerülete összes községeit, hogy a helyszínén. tanulmányozva ismerje meg a nép kívánásait és óhajait. Bándon *Momár* József kántortanító, *Maddi* Antal kisgazda, Herenden *Steinback* József közs. bíró, *Szöl* Gyula molnár, Hárságy és Kőrsgyőr pusztákon *Uszai* János közs. bíró köszöntötték a képviselőt, aki beszámolójában részletesen ismertette az adócsökkentési, a közigazgatási reform, a vízszabályozási, az állategészségügyi törvényeket, majd az általános gazdasági helyzettel foglalkozva, rámutatott a Bethlen-kormány óriási erőfeszítéseire és azon eredményekre, melyeket a konszolidáció terén végzett. Emlékeztetett arra is, hogy most fiz esztendeje volt a gyászos kommunizmus és az az idő, melynél gyászosabbat, szomorubbát a magyar történelem még nem jegyzett fel. De hogy ilyesmi soha se fordulhasson elő, össze kell tartani, egymást megbecsülni, szeretni, tisztelni kell, mert csak az egyetemes összefogás lesz képes kiemelni hazánkat a mai nehéz helyzetéből és tudjuk megérni azt az időt, mely a trianoni határok megdőlését eredményezi. A népgyűlések az illusztris képviselőnek bizalmukat fejezték ki.

— Iskolai hír. A devecseri községi iparostanonciskolában a beiratás 1. 2. 3-án, minden nap délután 3-6 óráig tart. Minden tanuló a mult tanévi ellenőrző könyvét hozza magával, Az ujjonnan szerződött tanoncok a tanonc-szerződést mutatták fel. Beiratáskor fizetendő 5 pengő. Az előadások 9-én, hétfőn délután 4 órákor kezdődnek.

— Új írói tehetségek érvényesülése. Ma, amikor az ismertebb írók is alig-alig tudnak kiadóra szert tenni, a kezdő íróra nézve szinte lehetetlenség, hogy nyilvánosságot szerezzen a maga alkotásainak. Ki tudja, hány ragyogó költői tehetség kallódik el ilyenképpen, nagy veszteségére a nemzeti irodalomnak. Ettől a szemponttól vezetve határozta el a budapesti „LYRA” könyvkiadóvállalat, hogy kiadja a „KÖLTÖK KÖNYVE” című kötetet, csupa ifju, kezdő tehetség megjelenésre érdemes költeményeivel. Akik hivatottságot éreznek magukban, küldjék be költeményeiket a „LYRA” könyvkiadóvállalathoz (Baross-u. 45.) melynek egy háromtagu írói bizottsága itéli meg, hogy a beküldött művekből melyek méltók a kötetben való megjelenésre. A kiadóhivatal már rövid idő múlva kiadja a „KÖLTÖK KÖNYVE” című kötetben a legjobb költeményeket.

— A fagykárkölcson 14 hónapra kapják a gazdákat. A minisztertanács hozzájárult a pénzügyminiszter előterjesztésére ahhoz, hogy a fagykárosult vidékek gazdái fagykárkölcsonot kapjanak. Az Országos Hitelszövetkezet igazgatósága a következő felvilágosodást adta a fagykárkölcsonok szétosztása dolgában:

A minisztertanács közlése világos képet ad arról, hogyan folyósíthatók ezek a fagykárkölcsonok és kik vehetik azokat igénybe? A földmívelésügyi minisztérium megállapította és összeírta hány holdat sujtott körülbelül a fagykár és ezek az adatok rendelkezésre állanak az OKH vidéki szövetkezeiteinek. 350 hitelszövetkezet kapcsolódik be a vidéken ebbe a nagy akcióba. A jelentések már folyamatban is vannak és nyolc-tíz nap alatt központi igazgatóség megkaphatja azokat a jelentéseket, amelyek

arra vonatkoznak, hogy kik jelentkeztek, mennyit kívánnak?

Az igényjogosultságokat a földmivélségi miniszter előírása szerint állapítják meg a szövetségek, ők bonyolítják le az egész kölcsönügyet és ők állapítják meg az egyes igénylők bonitását is. Kat. holdanként 40 pengő kölcsönt folyósítanak a vidéki hitelszövetkezetek útján hat hónaposra váltóra, amely meghosszabbítható egyszer hat hónappal és egyszer két hónappal. Összesen tehát 14 hónapra szól ez a kölcsön, amely 8 százalékkal kamatozik. Ebben minden benne van, semmiféle egyéb költséget szamítani nem lehet.

— Vörös kakas Ajkán. Alig mulik el hét, hogy a vármegye egyik-másik községéből kisebb-nagyobb tüzesetet ne jelentenének, mely a mostani nehéz gazdasági viszonyok között katasztrófaflis csapással sújta meg azokat is, akiknek épületi biztosítva vannak, mert hiszen nemcsak lakóházak és gazdasági épületek esnek a tűz martalekál, hanem a verítékes munka árán behordott takarmány és gabonaneu is. Legutóbb Ajkán egy olyan tüzeset fordult elő, mely könnyen vezetés károkot okozhatott volna, ha az ajkai üveggyári tüzoltóság az önk. tüzoltósággal karöltve emberfeletti munkát nem végez és a pusztító elemeket meg nem fekezi. Egy szalmaházról a tűz már árcsapott a Nirssee-uradalom nagy örköristállójára, az három oldalról kezdett égni, de a fenti tüzoltócsapatok legénysége saját életük veszélyeztetésével az égő istállóra felmásztak és így fojtották el a tüzet. Az Obermayer testvérek, Jáger József, Argyleán János, Bene Lajos minden dicsőreget megérdemlő munkát fejtettek ki. Az utóbbi súlyos égési sebeket is szenvedett, úgy hogy kórházba való szállításáról is gondoskodni kellett.

— A gabonapiac. Nap-nap után élénkebb forralmu lesz a devecseri hetipiác, úgy, hogy 1929. évi őszi időben mindig szüknek bizonyul a templom előtti tér. Néha valóságos élelveszélyes tolongás van a kocsik és szekerek körül. Valóban ideje lenne már legalább a gabonapiácot áthelyezni a Deák-térre. Az ügyre legközelebb visszatérünk.

— Megrugta a ló. *Molnár* Károly, a devecseri uradalom kocscsa a héten hétfőn a Baross-utcán járt fogatával, amikor lovai valamitől megijedtek a az egyik mellberugta. A Berta-kórházban ápolják.

— Eltört a lába. A múlt héten *Tóth* János uradalmi gépész a veszprémi uton hazajövet kerekpárjáról oly szerencsétlenül esett le, hogy balába eltört. Súlyos sérülésével Pápára szállították a kórházba.

— Kétszázéves a nyaralás. A nyaralást nem is ismerik olyan régen. Kétszáz évvel ezelőtt azt sem tudták, hogy mi az. A múlt század találmánya ez a szó: »Sommerfrische«, amit általában egy tiroli ember talált ki. Ez a bizonyos tiroli kolombuszi ötlettel rájött arra, hogy hazának néhány szobáját a nyári hónapokra kiadhatja olyan valakinek, aki pihenni akar. És ő hasznáta először az »abérlo« csalogatására a »Sommerfrische«: nyaralás szót. A tiroli háznak csakhamar lakója akadt és így természetesen a szomszédok is megkezdtek a konkurrenciát. Az elmúlt századokban csak az utazott el valamilyen furdőhelyre, aki súlyos beteg volt, vagy orvosra rendelte a pihenést. Különben sem volt valami nagy élvezet postakocsival, vagy esetleg lóháton utazni a távoli országok furdőhelyeire. Azokra a helyekre, amelyek ma mint nyaralók is kirándulók legkedvesebb helyei szerepelnek, azelőtt járattanak voltak, senki sem merészkedett az Alpok hegyei közé, elkerülték a hegyvidéket, melyek kopár, járhatatlanok és veszélyesek voltak és inkább rablóbandák menedékiül szolgáltak. Források, tavak környékére, tenger partjára mentek leginkább a középkor furdőzői, de ezek mind beteg emberek voltak.

Piaci gabona árak.

Buza	19—20	P	Zab	15	P
Rozs	15		Tengeri	28	
Árpa	17		Burgonya	10	

— A kisipari közszállítások megszervezése. A kisiparnak régi panaszja, hogy nem részesül munkaképessége arányában a közszállításokban. Márésről egyes hatóságok, így legutóbb a honvédelmi minisztérium arról panaszkodtak, hogy a kisipar részéről lanyha az érdeklődés a kiírt pályázatok iránt. Az Országos Kézműves testület abból a célból, hogy megkönnyítse az iparosoknak a közszállítási pályázatokat és az ezzel járó — főleg a vidéki iparosokat terhelő — költségeket a minimumra csökkentse, titkári hivatala keretében külön közszállítási irodát szervezett meg, mely nyilvántartja az összes közszállításokat, ezekre nézve felvilágosítást nyújt az érdeklődő iparosok részére, beszerzi a részletes feltételeket, ajánlati nyomtatványokat, benyújtja a pályázatokat, gondoskodik az esetleg szükséges garanciák, szállítóképességi bizonyítványok, vagy egyéb okmányok beszerzéséről. Értesíti a pályázókat a versenytárgyalási eredményekről s általában képviseli a pályázó iparosokat a hatóságok előtt, beleértve a hatóságokkal szemben fennálló követelések sürgős kifizetésének szorgalmazását és az esedékes összegek inkasszóját. A testület ezen közérdekű akciója megkíméli az iparosokat sok költséges utazástól és egyéb kiadásoktól és alkalmas arra, hogy különösen, a vidéki iparosság a közszállításokra való könnyebb pályázathatás révén sokkal intenzívebben résztvehessen az állami és hatósági pályázatokon.

— A devecséri anyakönyv. *Születés*: Aug. 15. Seregélyes József szabó m. és neje Horváth Irma fia Tibor rk. Aug. 18. Vas János gazd. cseléd és neje Németh Rozália leánya Mária rk. *Halálozás* nem történt. *Házasság*: Aug. 18. Pates János gazd. cs. és Kovács Borbála. Aug. 22. Krizsán János cipész s. és Szuér Julianna.

„Elite“-Mozgó, Deveser

Aug. 24. és 25-én

A titkok órája

(POLA NEGRİ FILMJE)

Aug. 31. és szept. 1.

A hóhér fia

Szept. 7. és 8.

Az asszony és a kártya

Szept. 14—15

A vérző cirkusz

SPORT

Labdarugás.

Czellődmölki Lev. II.—Devecséri Lev. II. 3:3 (2:1)

Aug. 18-án a czellődmölki leventék ifjál rándultak le, hogy összemérjék erejüket a mi levente ifjainkkal. A játékek elég élvezetesek voltak. A megjelent létszámú közönség meglehetősen tért haza a meccs után. Nem volt durvaság, kiabálás, káromkodás a pályán, mint a nagyoknál. Ha egy helyzet kiharadt, csendben megjelöltek.

Tomózer Imre sipjelére indul a játék. Mind a két csapat szépen játszik, hullámozó a játék, egyik kaputól a másikhoz vándorol a labda és néha a kapuba is bevetődött. A félidő eredménye 2:1 a czeleliek javára.

A második félidőben mind a két csapat lassan mozog, a nagy melegben nem bírják az iramot. A devecséri csapat kezdi a támadást, kiegyenlíteni akar, ami sikerül is neki a 20-ik percben. Gól után hullámozó a játék, látni pár szép lefutást, fejelést. A 32-ik percben a czeleliek vezetnek támadást a devecséri kapu ellen sikerrel. Szabálytalan faultolás miatt 11-es, amit Czellő góllá értékesít. A gól után Devecsér indít támadásokat, de eredménytelenül. Míg végre a 41-ik percben sikerül kiegyenlíteniük. Néhány sikertelen támadás után vége a játéknak.

Jók voltak Szabó, Bognár, Oszkó, Havasi devecsérek, illetve a center, balhafi, balbék a czeleliek közül. A bíró kielégítő volt.

Mohácsnál.

Írta: Porkoláb István.

Az augusztvégi nap maradék melegét dobálta a rőtül mohácsi rónatájra. Esőt szomjuhoztak a lankadtan hervadozó fűvek, virágok. Vihar készülődött.

Lángtalan füstben égett a látóhatár. Por ködölt körökörül.

Hadak közeledtek Mohács mezejére. A fülledt déli szél bandériumok szines zászlóit lengette, a délutánra hajló nap fegyverek fényével csókolódzott. A villányi szőlődombok tetején vétek csillogtak, jöttek a tuladunai urak dandárai. Batta irányából Tahy János vránai pörjel s Erdődy Simon lovasai vétek porfelhőt. Napenyészet felől Thurzó György félelmetes lövészeit mozgattak hosszú acélfalként. Lassan, komoran. Messziről jöttek. Ezek nyomába Szerecsen János gyaloglásainak vastete alatt nyoszbrgött a kiaszott föld; nehéz, gömbölyű pajzsokkal, tarajos sisakjaikkal, mintha Traján daciai légiói álltak volna talpra aldunai sírjaikkal.

Mindenfelől jöttek kisebb-nagyobb csapatok. A Dunára támaszkodó székertábor körül gyarapodtak a hadoszlopok. Nyitásgött, zsongott a mohácsi mező; kopácsolás, fegyverzörgés, vezényszavak zúrvavara bódorgott a tábor felett.

A király sátora körül mindtöbb címeres zászlót lengtetett a szél. Sokasodtak a sátrak.

Czetricz Alrik, a király kedvelt cseh-sváb kamarása, sűrűn járt ki s be az országcímeres sátorba. Jelentette: kinek a dandára érkezett.

II. Lajos a sátor nyílásával szemben, alacsony tábori ládára hajolva írt. Halovány arcán ott ült a megszokott melabu, bársony kontósnán a megkopottság. Sebteben dobálta pergamenre a betűket. Csak akkor nézett föl, ha a kamarás hadak érkezését jelentette, vagy egy-egy ismerős főur hajlongott be a sátor nyílásán. Német módra viselt hegyes szakállá megrezcent ilyenkor s szelíd szemében bágyadt fény csillant. Hogy: mégsem hagyta cserben a főurak!

Valóban, a királyi sátor dombja körül egész acélgyűrű képződött pánclábonított főuri vitézekből. Az ország zászlóai, báról majdnem mind itt voltak. Csoportokba verődve tanácskoztak a sátrak előtt. Közbe-közbe figyelték a látóhatárt, a hadak érkezését. Eljenztek az érkezőt, szidalmazták az elmaradót. Különösen Zápolyát, a vajdát, emlegették sűrűn. Csóttól szállt távoli fejére a káromlás. A hatalmas testű Drágfy János országbíró, meztelen karddal fenyegetett a messze erdélyi vajdaság felé:

— Nem tudom, a beste lélek, nem a törökkel cimborál-e?

Báthoryt, a nádort, kinzó köszvénye sem tudta visszatartani, hogy föl ne ugorjék horszékéről. Fogadkozott:

— Akkor kardra hányjuk!

Általában dühös és komor volt az urak hangulata. Mintha gyászbaöltözött Turul madár szárnyalt volna fejük fölött. Még Perényi Ferenc, a daliás váradi püspök is kedvszegenlen mélyzött. Örök pajzanságát, ugylátszó, otthon hagyta fényes rezidenciájában. Hanem keserű maliciájából már hozott izesítőt. A királyi sátor elől sűrűn induló véres-kardos futárok látására odafordult Tomoryhoz:

— A pápa öszentségéhez nem küldtök futárt?

A kissé lassan gondolkodó fővezér nem értette el a püspök szellemes szavait.

— Már késő! — dördült kibelöle a válasz. Perényi szájszögletében megrándult egy izom:

— Dehogy késő! Hogy szentté avassanak bennünket. Azt a huszeret jó magyar vitézt, aki Krisztusért fráter Tomory vezérlete alatt holnap itt elvérzik...

A jószavakra Tomory maga elé meredt. Sötéten.

— Lehet — mondta elgondolkodva — a török sok...

Aztán hirtelen kihuzta magát. Így sem igen volt magasabb, de ahogy domboru melén ijesztően zörrent a kovácsolt vaspáncél, őriáznak látszott:

— Azért győzhetünk. Az ellenség gyülevesz, a magyar had vitéz és bizakodó. (Folyt. köv.)

